

Forfatter: Heiberg, Johanne Luise

Titel: Udrag fra Indledning, Varianter og Oplysninger, Registre

Citation: Heiberg, Johanne Luise: "Indledning, Varianter og Oplysninger, Registre", i Heiberg, Johanne Luise: *Indledning, Varianter og Oplysninger, Registre*, udg. af AAGE FRIIS ; ELISABETH HUDE ; ROBERT NEIIENDAM ; JUST RAHBK , 1944, s. 24. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibfr08val-shoot-idm140470734356336/facsimile.pdf> (tilgået 22. juli 2024)

Anvendt udgave: Indledning, Varianter og Oplysninger, Registre

Ophavsret: Udgiver har den fulde ophavsret.

Dog kan værket gengives i det omfang som det følger af ophavsretsretlige undtagelser om citat, kopiering til privat brug mv. Desuden kan der ske kopiering til undervisningsbrug mv. i det omfang som det følger af aftaler indgået med Copydan og tilsvarende institutioner.

Nogle af værkerne i Arkiv for Dansk Litteratur er dog helt fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit.

Du kan finde hvilke værker fra Arkiv for Dansk Litteratur som er frie i [denne liste](#). Har du spørgsmål til benyttelsen af et værk, kan du kontakte udgiver: [Det Danske Sprog- og Litteraturselskab](#)

forklares det ved, at disse i Virkeligheden slutter med Skildringen af Fru Heibergs 70 Aars Fødselsdag, 22. November 1882.

Den overvejende Del af IVA (indtil III. Binde S. 201) blev afskrevet af Frk. Verdellin, antageligt i 1882, Resten af Anna Heiberg, vistnok i 1885; herved fremkom IVB, der efter Gennemseya af Hauch og Redaktion af A. D. Jørgensen, som for at lette Oversigten delte de altfor omfattende Kapitler i mindre¹⁾, blev Trykmanuskript.

II

OFFENTLIGGØRELSEN

Da Fru Heiberg i 1855 begyndte at nedskrive sine Erindringer, havde hun, meddeler hun selv i et Forordsbrev fra Slutningen af 1870'erne²⁾, ikke mindste Tanke om, at de nogensinde skulde offentliggøres; senere, utvivlsomt allerede inden hun havde sluttet I. Del³⁾, opstod den Tanke, at det muligt kunde ske efter hendes Død, men efter i nogle Aar at have været opfordret af et Par Venner — der kan næppe være Tale om andre end Krieger og Martensen — kom det paa Tale at offentliggøre de to første Dele; A. D. Jørgensen siger, at det var i 1876⁴⁾, men Sandsynligheden taler dog for, at det allerede var i 1875⁵⁾. Fru Heiberg var nu traadt tilbage fra Virksomheden som Scenainstruktion, og efter i Sommeren 1875 at være vendt tilbage fra sin lange Udeilandstøjs, havde hun, som det er fremstillet i det foregaaende, med Iver kastet sig over Fortsættelse og Færdiggørelse af Værket, bl.a. under Paa-virkning af den skarpe Bedømmelse af den Heibergske Teaterledelse, som Edvard Brandes havde udtalt i „Det nitende Aarhundrede“. Det er utvivlsomt med Tanke paa en Offentliggørelse, at Fru Heiberg nu lod den i hendes Værk saa stærkt interesserede Martensen gennemgaa Manuskriptet, saaledes saa det i det foregaaende er berørt.

Under 5. Oktober 1876 noterer Krieger i sine Dagbøger⁶⁾: „Martensen læser Fru Heibergs Erindringer“, og samme Dags Aften skriver Fru Heiberg til ham⁷⁾: „Nu have vi læst fra 6^{1/2} til 10^{1/2}, og nattet den gode Afskrift ere vi kun komne igjennem det halve af den første Bayerske Pakke⁸⁾, saa der vil

¹⁾ SmL II: Liv, I. Udg. IV, 442.

²⁾ Se IV, 27.

³⁾ Se I. Eks. Var. til I, 255, 22 og 308, 34.

⁴⁾ Et Liv, I. Udg. IV, 438.

⁵⁾ Det ældste Forordsbrev, trykt i Fodnote 3 til IV, 27, men efter Indholdet være ældre end det Sted i IIIA (se For. til II, 54, 5-7), hvor Fru Heiberg omtaler Paahegning af Erindringerne, og derfor sandsynligvis skrevet inden Udgaven af 1875.

⁶⁾ VI, 265.

⁷⁾ Krieger II, 280.

⁸⁾ Frk. SBlm. Bayers Afskrift af I. Del.